

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nornerne

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nornerne", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1866_1403-txt-root.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Nornerne.

[Af N. F. S. Grundtvig.]

- 1 **A**sken, som ved Urdas Kilde
Rødder slog i Tidens Grund,
Aarle grøn, udgaaet silde
I den sidste Aftenstund,
Plantet ud fra Gaade-Landet,
Af Livs-Kilden altid vandet,
Hedd i Norden *Ygdrasil* .
- 2 *Nornerne* , som Asken vande:
" *Vorde, Vægrende og Skal* ",
Alle Folk i alle Lande
Skabe Kaar og Arvetal,
Regne ud med Runer strage
Mandhjems Aar og Gudhjems Dage,
Tidens Gry, Midtvei og Kvæld!
- 3²⁵³
Ingensteds fra Hedning-Stader
Man i Næde eller Ny
Slige Døttre af *Alfader*
Skimted over Skov i Sky,
Som, med *Fremsyn* i det Høie,
Holdt med hele *Tiden* Øie,
Styred Slægtens Levnetsløb.
- 4 Dertil sporedes ei Mage
Selv i Grækenland og Rom,
Saa, hvad *der* i gamle Dage
Skjalden kaldte *Nornedom* ,
Gjaldt kun Spindet af Livs-Traaden,
Medens Menneskelivs-Gaaden
Blev den *blinde* Skiæbnes Værk.
- 5 Ogsaa mellem Nordens Bjerge
Man sig lod sin Lykke spaae,
Men til Alfer kun og Dværge
Regnedes de Norner smaa,
Der, som efter eget Tykke,
Hverdags-Liv og Slumpe-Lykke
Maalte ud i Alenviis.

- 6 Ja, det var kun i *Høinorden* ,
Giennem Skjaldens Hjernespind,
Irmin-Strædet over Jorden
Gik i Gimle-Borgen ind,
Frit sig selv opgav omsider
Guderne for Aar og Tider,
Evighedens Mærkesmænd!

7²⁵⁴

Alle andre Hedning-Guder
Sig tillyve Evighed,
Tid for dem har ingen Knuder,
Om dens Maal de intet veed,
Menneskene de opfatte
Kun som Guders Abekatte,
Skabt til dem at lege med.

- 8 *Aser* alle ædle Helte,
Efter deres *Prøvetid*,
Vil i *Valhall* sammensmelte,
Øve til den store Id:
Selv-Opoffrelse ved Maalet,
Af Ny-Solen overstraalet:
Gimle-Borgens Gylden-Tag!

- 9 Alle andre Hedning-Stammer,
Naar de søgte Viisdoms Skat,
Søgte den i Stumheds Kammer
Og i Dødens mørke Nat,
Ledte op paa Tomheds Hylde
Solegran til *Rummets* Fylde,
Traad til Livets Labyrint!

- 10 Kun hos *Aser* og hos *Vaner*
Syn der var for *Tidens Tegn*,
Hvor sig Aanden Heltebaner
Bryder i hver Himmelegn,
Og hvor Kæmpen, som *Hlorride* ,
Er saavel paa *Jordens* Side
Som paa *Himmelens* indfødt.

11²⁵⁵

Døgnets Hedenskab i Verden
Er, paa Tydsk og paa Latin,
Blindt for *Asa*-Herrefærden,
Her ved Sund, som hist ved Rhin,
Leder op paa Tomheds Hylde
Solegran til *Rummets* Fylde,
Traad til Livets Labyrint.

- 12 Høit udraabes end med Latter:
"Biblens fem Gang tusind Aar
Selv for Himlens yngste Datter
Ei til Vuggetid forslaaer,
Og hvert Arvetal fra *Eden*
Synker ned i *Bundløsheden*
Som et Fnug i Verdens Alt.

- 13 "Krøniken om Verdens Riger
Og Halvguders Heltery,
Der til Stjernerne opstiger,
Bryder med sin Glands hver Sky,
Det er Tommelidens Pralen,
Som vil maale med sin Alen
Tid og *Rum* og *Evighed*.

14 "Pattedyret med Høinæsen,
Som gaaer dagligdags paa To,
Kalder sig et fornemt Væsen:
"Menneske" med *Ord* og *Tro*,
Naar han giøer og naar han gaber,
Er han meer end andre *Aber*?
Er hans *Aande* meer end *Damp*?

15²⁵⁶
"Hvad er det man kalder *Guder*,
Hvad er det man kalder *Aand*,
Som skal løse alle *Knuder*
Uden *Mund* og uden *Haand*!
Hvad kan de mod "*Dampens*" *Vætte*
Med et *Aandepust* udrette!
Hvad er de mod *Illt* og *Brint*!"

16 Kun i *Skoven*, hvor end blusser
Hjertets *Ild* af *Aandens Glød*,
Aser vove mod *Rimthusser*
Tvekamp end paa *Liv* og *Død*,
Odins Ord ved *Balders-Baalet*
End, som i *Vafthrudners-Maalet*,
Knuser Jettens Pandebrask!

17 Ja, hvor *Mennesket* paa *Jorden*
Vaagner op med *Aand* og *Ord*,
Og hvor *Hjertet*, som i *Norden*,
Slaaer for *Daad* af *Asa-Thor* ,
Indeklemte mellem *Skjolde*,
Arrige som andre *Trolde*,
Thusser springe maae i *Flint*.

18 Thi kun hvor i *Kæmpe-Røsten*
Larmen dønner høit i *Sky*,
Som i *Vaaren*, saa i *Høsten*
Troldene for *Lynet* flye,
Maae bekiende, at ophøiet
Ordets Kraft er over *Øiet*,
Følelig som *Tordenslag*!

19²⁵⁷
Ordet med sin *Klang* i *Røsten*,
Med sin *Fart* til *Hjertensgrund*,
Som en *Lynilds-Fart* fra *Østen*,
Slag i *Slag* fra *Mund* til *Mund*,
Det er *Guddoms-Underværket*,
Det er *Folke-Kiendemærket*
Mellem *Dyr* som mellem *Steen*.

20 Mellem *Jord* og *Himmel* svinger
Ordet sig af *Munden* ud,
Livet, som deraf udspringer,
Har kun *Mennesket* af *Gud*,
Deraf sig hos *Mand* og *Kvinde*
Skal et *Levnetsløb* udspinde,
Som til *Maal* har *Evighed*!

21 Derfor ikke *Bjerges Alder*
Eller *Maanens første Ny*
Tidens Fødsel *Aanden* kalder,
Men *Kraft-Ordets Klang* i *Sky*,
Med *det Storværk Tid* er givet,
Og for *Mennesket Ord-Livet*
Er det *aandelige Lys*.

- 22 Ja, Livs-Ordet er Nat-Lampen
For vor Slægt, og ei for Dyr,
I vor Aande har Ord-Dampen
Magt og Mod som *Thor* og *Tyr* ,
Kan med Liv og Lys udrette
Meer end hele *Rummets* Vætte
Med sin Trældoms blinde Drift.
- 23²⁵⁸
Uden "Ordet som det *lyder* ,"
Ord-Skrift er utænkelig,
Bogstav-Skrift kun Ord betyder,
Som kan *hørlig* nævne sig,
Saa naar Ordet var forstummet,
Ei i hele Verdens-Rummet,
Var et Glimt af Tanke-Lys.
- 24 Eller kan selv *Rummets* Pave,
Som fornægter Livets Ord,
Uden Røst og Runestave
Raabe ud sin Kløgt paa Jord?
Eller kan en Tanke fødes,
Uden med en Lyd at mødes
I det Ord, som skaber Lys?
- 25 Kun til *Aand* kan *Ordet* svare,
Gaae i Hjertet ind og ud,
Kun i *Ordet aabenbare*
Kan sig *Menneske* og *Gud*,
Kun i *Ord* kan alt udtrykkes,
Hvad vi troe og hvad os tykkes,
Ord og Tanke gaaer i eet.
- 26 Kun i Ord kan Tanker glemmes,
Kun med Ord de gaae i Arv,
Derved kun Oplysning fremmes
Skridt for Skridt til Livets Tarv;
Kun i *Ordet* Jorderige
Fundet har en Himmel-Stige,
Slægten har et *Levnetsløb*!
- 27²⁵⁹
Levnetsløbet i det Store,
Stykket ud i Baner smaa,
Hvor Livs-Ordet vi kan spore,
Læres til vi at forstaae,
Som en Livs-Vei over Døden,
Giennem Nat til Morgenrøden:
Valhals-Vei til *Gimleborg* !
- 28 Det er klarlig *Norne-Dommen* ,
Liv og Fred er *Urdas* Maal,
Verdand slaaer med Dødsord Bommen,
Skulda drikker *Urdas* Skaal,
Rister Runer for Livs-Ordet,
Som, hvor dybt det end er jordet,
Staaer med Solen op igien.
- 29 Derom *Gladhjems* Haner gale
Høit i Nordens *Asamaal* ,
Det er *Odins* mørke Tale
Ved Nordlysets *Baldersbaal*,
Det er Hjertets Toner ømme,
Freias gyldne Taare-Strømme,
Morgenrødens Moderskiød!

- 30 Ja, *Livs-Ordet* op af Døde
Stod med *ham*, som kaldes ret
"De Opstandnes Førstegrøde,"
I sin Grav af Gud begrædt,
I sit Ord til alle Sjæle
Aandens Røst og Himlens Mæle,
Selv det evige *Guds-Ord*!
- 31²⁶⁰
Med hans Ord til hele Jorden
Aand og *Liv* udgaae paany,
Som i Østen, saa i Norden
Svinger Ordet sig i Sky,
Saa sin Byrd det aabenbarer,
Thi kun det tilhimmels farer,
Som fra Himlen daled ned.
- 32 Om *Livs-Ordet* i Høinorden
Nu der Syn for Sagnet gaaer,
Om Guds *Forsyns* Vei paa Jorden,
Om Guds-Folkets Gyldenaar,
Levnets-Løbet af *Livs-Aanden*
Selv sig klarer efterhaanden
I *Guds-Ordets* Middags-Lys!
- 33 *Folke-Livet*, fra de Døde
Her opreist med Ungdoms-Mod,
I sin anden Morgenrøde
Træder Døden under Fod,
Og dermed er Pant os givet
Paa Opstandelse til Livet
Af det hele Adams-Kløn!
- 34 Ja, *Guds-Ordet* i vor Midte
Gjør *et Tidens Tegn* fuldstort,
Hvortil Speilet er at hitte
Kun i Øst ved *Nains* Port,
Hvor en *Ungersvend* fra Baaren
Reiste sig og kyssed Taaren
Fra sin gamle Moders Kind.
- 35²⁶¹
Og *Guds-Ordet* ved vor Side
I sin egen Konge-Stad
Gjør et Tegn, som rygtes vide
Og gjør *Menigheden* glad,
Moder-Hjertet i Guds Rige,
Moder til den *tolvaars Pige*,
Som sad op ved Herrens Haand!
- 36 Levnetsløbet i det Store,
Giennem Slægtens Tusindaar,
Længe nok var kun at spore
Til *Utidens* Ormegaard;
Under alle Himmel-Egne
For udlevet var at regne
Folke-Livet trindt paa Jord!
- 37 *Asken* syntes nys forbandet
Til at visne og gaae ud,
Atter dog, af *Norner* vandet,
Skyder nu den friske Skud;
Dagligdags dog meer den frønnes,
Og om end den synlig grønnes,
Øxen er ved Roden lagt.

38 *Folke-Livet* trindt paa Jorden,
Hvor engang det havde Vaar,
Faaer, saavelsom i vort Norden,
Høst i samme *Hundredaar*;
Men, ifølge Himmel-Røsten,
Alt som Sæden, saa er Høsten,
Veirets Frugt er Hvirvelvind.

39²⁶²

De, som saaed Støv i Luften
Til et himmelhøit Kastel,
De kun høste med Fornuften
Rulle-Vei med Damp til Hel,
Det er, hvad de blinde Kræfter
Pege paa og hige efter,
Det er deres Dødning-Dands.

40 Men hos *Folket i Høinorden*
Nu der Syn for Sagnet gaaer
Om Guds *Forsyns* Vei paa Jorden
Og Guds-Folkets Gyldenaar;
Levnetsløbet med Livs-Aanden
Her sig klarer efterhaanden
I Guds-Ordets Middags-Lys!

41 *Tidens Fødsel*, *Tidens Fylde*,
Derpaa giætted Nordens Aand,
Derom *han*, hvem Engle hylde,
Giver Svar fra første Haand;
I Høinorden findes Øre
Til om Tidens Løb at høre
Klare Ord af Sandheds Mund.

42 Livets Kilde, Livets Krone,
Kiærlighedens Dronning-Stol,
Skjult i Hjertedybets Tone
For *Valguders* Vinter-Sol,
For *den* græd i *danske Aarer*
Freia hemmelig Guld-Taarer,
Taare-Sæd gav gylden Høst!

43²⁶³

Her paa *Kæmpe-Tungemaalet*
Klarer sig hver Heltedaad,
Her paa *Hjerte-Modersmaalet*
Røbes Hjertets skjulte Raad,
Klarer sig paa *jordisk* Maade
Kiærlighedens *Himmel-Gaade*:
Aandens Frihed, Hjertets Fred!

44 Først og sidst sig klarer *Ordet*,
Aandens Tolk og Kvindens Sæd,
End ufødt med Kraft omgjordet,
Men i Moder-Skiødet spæd,
Som vi nu til Verdens Ende
Glade troe og frit bekiende
Om Guds-Ordet, som blev Kiød!

45 Sagnet gik for Vind og Vove
Her paa Bølgen under Ø
Om et Bur i *Sællands* Skove
Ved den stille, dybe Sø,
Hvor i Asernes *Høialder*
Mad til Lægedom for *Balder*
Laved *Norne-Søstre* tre.

46 Nu paa Grund er Sagnet drevet,
Maa behandles som et Vrag,
Thi sin Helsot overlevet
Balder har den Dag idag,
Ladet *Gevars* Datter fare,
Ægtet Gefion den klare,
Enke-Dronning efter *Skjold* !

47²⁶⁴
Om med *Gelder* da end *Høder*
Harmelig gjør fælles Sag,
Brat han for sin Kryhed bøder,
Stryge maa sit Fællesflag;
Thi, hvor tit end Verden skifter,
Atter dog sit Kys tilvifter
Lykke-Disen Dannebrog!

N. F. S. Grundtvig.